

11de NACHT VAN DE KERKEN

Antwerpen

13 AUGUSTUS 2022

Oecumene: samen kerk

Een organisatie van
Toerismepastoraal Antwerpen vzw (TOPA)
i.s.m. de Antwerpse Raad van Kerken vzw (ARK)
info@topa.be
www.topa.be

INHOUD

PAGINA

OECUMENE: SAMEN KERK

3

Centrum (2000)	<u>O.-L.-Vrouwekathedraal</u>	4
	<u>St.-Carolus Borromeuskerk</u>	5
	<u>St.-Pauluskerk</u>	6
Linkeroever (2050)	<u>St.-Anna-ten-Drieënkerk</u>	7
Universiteitswijk (2000)	<u>St.-Jacobskerk</u>	8
	<u>St.-Antonius van Paduakerk</u>	9
	<u>St.-Annakapel (Keizerskapel)</u>	10
	<u>Evangelisch-Lutherse Kerk</u> *	11
Vierde wijk - Zuid (2000, 2018)	<u>St.-Andrieskerk</u>	12
	<u>St.-Joriskerk</u>	13
	<u>St.-Michiel en Petruskerk</u>	14
	<u>St.-Walburgiskerk</u>	15
	<u>Grieks-Orthodoxe kerk Maria Boodschap</u> *	16
	<u>Protestantse kerk De Wijngaard</u> *	17
Leikwartier (2018)	<u>St.-Laurentiuskerk</u>	18
Haringrode (2018)	<u>St Boniface Anglican Church</u> *	19
Zurenborg (2018)	<u>St.-Norbertuskerk</u>	20
Noord (2060)	<u>Heilig Hart van Jezuskerk</u>	21
	<u>Evangelisch Centrum (Carnotstraat)</u> *	22
Berchem (2600)	<u>Heilig Sacramentskerk – Groenenhoek</u>	23
	<u>St.-Willibrorduskerk</u>	24
Deurne (2100)	<u>Evangelisch Centrum (Boterlaarbaan)</u> *	25
Ekeren (2180)	<u>St.-Lambertuskerk</u>	26
	<u>St.-Laurentiuskerk</u>	27
Mortsel (2640)	<u>Kingdom Life Centre</u> *	28
Wilrijk (2610)	<u>Roemeens-Orthodoxe Kerk Geboorte van de Moeder Gods</u> *	29

* Niet-rooms-katholieke kerken

11de NACHT VAN DE KERKEN

ANTWERPEN

13 augustus 2022

19.00 u. – 23.00 u.*

'OECUMENE : SAMEN KERK'

OECUMENE

Oecumene is een oud Grieks woord voor: "(gans) bewoonde (wereld)"; wat de betekenis kreeg van 'de (ganse) wereldkerk'. Bij de christenen betekent het dat de verschillende christelijke denominaties, die sinds het Oosters Schisma en de Reformatie ontstaan zijn, terug naar mekaar toegroeien.

Honderd jaar geleden was er een toenaderingspoging tussen de Anglicaanse kerk en de Katholieke kerk, met de **Mechelse gesprekken**. In 1948 werd de Wereldraad van Kerken gesticht. Het Tweede Vaticaans Concilie, in de jaren '60 werd niet voor niets een "Oecumenisch concilie" genoemd.

Onze stad, waar verschillende culturen en religies samenwonen, heeft in haar Gouden Jaren een zekere vorm van **tolerantie** gekend. De leer van Luther en Calvijn vonden ingang in deze stad en het is pas na de Beeldenstorm en de herovering van Antwerpen in 1585, dat protestanten massaal uitweken naar het Noorden.

Waar in vroegere tijden, de andere christen, afvallige of ketter genoemd werd, is er nu een wederzijds respect en samenwerking.

In 1972 werd de **Antwerpse Raad van Kerken (ARK)** boven de doopvont gehouden. Deze ontstond in het havenpastoraal. De elf lidkerken hebben hun eigen tradities en gewoonten, maar het geloof in Jezus Christus en zijn evangelie verbindt ons.

In wederzijds respect wil de ARK het Licht van Christus laten schijnen in deze stad door gebed, verkondiging en concrete dienstbaarheid, zoals Jezus het ons heeft voorgeleefd.

Oecumene betekent vandaag : **"Eenheid in verscheidenheid"** en daar wil de ARK ook de volgende jaren aan werken.

Welkom in onze kerken en ontdek de sporen van oecumene.

'Oecumene : samen kerk'

*Enkele kerken openen iets later
Toegang gratis

ONZE-LIEVE-VROUWEKATHEDRAAL

Bij de aanvang van het weekeinde van het hoogfeest van Onze-Lieve-Vrouw-ten-Hemel-opgenomen op 15 augustus, verwelkomt de Kathedraal je voor korte rondleidingen onder het thema 'Oecumene: sámen kerk'.

We kijken samen met jullie, bezoekers, naar het interieur, zowel naar enkele topstukken als naar minder in 't oog springende voorwerpen van kunst en liturgie, maar telkens met andere ogen, met een blik vanuit één van de christelijke overtuigingen.

Wat zou een orthodox gelovige hier herkennen? Hoe zou een protestant hier reageren? Kunnen andere evangelische gezindten zich hier thuis voelen? Kan iedereen zich thuis voelen in deze kerk die met haar barokke aankleding een monument van katholieke triomf wou zijn?

Daarvoor hebben we jullie nodig! Wat zijn je eigen ervaringen als bezoeker van kerken en gebedshuizen in binnen- of buitenland? Zag en zie je raaklijnen en tegenstellingen met je eigen overtuiging, je eigen visie op geloven, van dichtbij of van op afstand? Gebruiken we dezelfde woorden?

Programma

Open van 19.00 u. tot 23.00 u.

Doorlopend rondleidingen rond het thema oecumene.

TIP

Met trams 3, 5, 9, 15 ben je op enkele minuten in de Sint-Anna-ten-Drieënkkerk op de Linkeroever

Praktisch

O.-L.-Vrouwekathedraal

Adres: Handschoenmarkt, A.-2000

Trein → NMBS Antwerpen Centraal + premetro 3, 5, 9 (Linkeroever), 15 (Regatta)

Tram → De Lijn 3, 5, 9, 15 (premetro Groenplaats), 7 (Meirbrug), 11 (Melkmarkt)

Bus 22, 180/181/182/183 (Groenplaats);

Fietsstation → VELO-Antwerpen Velo 17 - Groenplaats

<https://topa.be/olv-kathedraal/>

SINT-CAROLUS BORROMEUSKERK

Sint-Ignatius door Peter Paul Rubens

Schilderijwissel

Sint-Carolus Borromeus

Enkele goede redenen voor een feestelijke Nacht van de kerken:

- op **20 mei 2021** begon het **Ignatiusjaar**, waarin we de 500ste verjaardag van de verwonding van Ignatius in Pamplona en zijn daaropvolgende bekering vieren;
- de **Sint-Carolus Borromeuskerk**, voordien Sint-Ignatiuskerk, werd 400 jaar geleden, op 12 september 1621 ingewijd;
- driemaal per jaar kan iedereen de **schilderijwissel** boven het hoofdaltaar van de Sint-Carolus Borromeuskerk bijwonen. Met de hulp van vrijwilligers houden we deze traditie, die al sinds de 17de eeuw bestaat, in ere. De laatste wissel van het jaar met *De kroning van Maria* van Cornelis Schut (1597-1655) vindt plaats op zaterdag **13 augustus 2022**, tijdens de Nacht van de kerken, net voor het feest van Maria-Tenhemelopneming (15 augustus).

Programma

19.00 u. - 19.45 u.:	orgelmuziek door Emmanuel van Kerckhoven, organist-titularis van de Sint-Carolus Borromeuskerk en de Sint-Norbertuskerk.
19.45 u. - 20.00 u.:	verwelkoming door de kerkraad van de Sint-Carolus Borromeuskerk en bezinning bij het feest van Maria Tenhemelopneming
20.00 u. - 20.30 u.:	schilderijwissel vergezeld van orgelmuziek door Emmanuel van Kerckhoven.
20.30 u. - 22.00 u.:	rondleidingen door TOPA-gidsen (Toerismepastoraal Antwerpen) met bijzondere aandacht voor de lambriseringsen over het leven van Sint-Ignatius en een bezoek aan het unieke kantmuseum .
22.00 u. - 23.00 u.:	individueel bezoek.

TIP

*Geniet nog van de intieme sfeer van de 'Keizerskapel'
en van een geleide wandeling van de kapel naar de Sint-Jacobskerk.*

Praktisch

Sint-Carolus Borromeuskerk

Adres: Hendrik Conscienceplein, A.-2000

Trein → NMBS Antwerpen Centraal

+ premetro 3, 5, 9, 15 (richting Linkeroever) of tram 11 (richting Melkmarkt)

Tram → **De Lijn** 11 (Melkmarkt), 7 (Keizerstraat), 3, 5, 9, 15 (premetro Meir)

Bus 22, 180, 181, 182, 183 (Groenplaats)

Fietsstation → **VELO-Antwerpen** Velo 56 - Minderbroedersrui

<https://topa.be/sint-carolus-borromeus/>

SINT-PAULUSKERK

Onze drie Indische predikbroeders zorgen voor een avond van gebed en bezinning geïnspireerd door de **Ramscha**. Ook leden van de **Syro-Malabar** gemeenschap uit Leuven komen vanavond naar de Sint-Pauluskerk. Ramscha is het Aramees woord voor de vespers van de oosterse katholieke traditie van de Syro-Malabarkerk. Je ontdekt dan ook meer over de **Thomaschristenen** van India. De Thomaschristenen of Malabarchristenen zijn christenen die in het zuiden van India wonen. Volgens de traditie bracht de apostel Thomas het evangelie naar Kerala. Hij zou vanaf het jaar 40 naar het Midden-Oosten gereisd zijn en vandaar naar India tot Malabar (Kerala) getrokken zijn. De apostel Thomas werd gedood in Madras. De Thomaschristenen waren al christen voor de Portugezen arriveerden. De Portugezen probeerden de Thomaschristenen wel te latiniseren.

Iedereen is welkom om samen te bidden in het Nederlands en in één of twee Indische talen. Maar hoeveel rijker wordt het als we bidden in de taal die dicht staat bij de taal die Jezus zelf gesproken heeft? Er zal dus ook gebeden worden in het **Aramees-Syrisch**.

Na de gebedsdienst kunnen we telkens genieten van een uniek '**klank- en zanggebeuren**' van Valerie Van Roey. Wie haar een paar jaar geleden mocht beluisteren tijdens de Museumnacht weet dat Valerie met haar klankschalen en stem een uitzonderlijke sfeer creëert.

Programma

Doorlopend van 19.00 u. tot 23.00 u.

- Vrij bezoek aan de kerk.

Om 19.15 u. en om 21.00 u.: gebeds- en bezinningsmoment (20 min.) in het koorgestoelte

Nadien omstreeks 19.35 u. en 21.20 u.: een uniek 'klank- en zanggebeuren' door Valerie Van Roey.

Niet te missen

Praktisch

Sint-Pauluskerk

Adres: Veemarkt 14, A.-2000

Trein → NMBS Antwerpen Centraal + tram 11 (Melkmarkt)

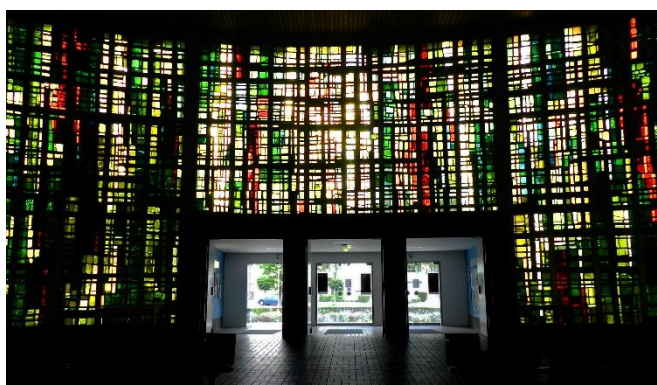
Tram → De Lijn 7 (Sint-Pietersvliet of Klapdorp), 11 (Sint-Katelijne)

Fietsstation → VELO-Antwerpen Velo 58 - Noorderterras

<https://topa.be/sint-pauluskerk/>

SINT-ANNA-TEN-DRIEËNKERK

Sint-Anna-ten-Drieën viert de oecumene met een bijzondere tentoonstelling: *'Places, Spaces and Traces. Mensen in beweging'*. De **Britse textielkunstenaar Cas Holmes** toont in samenwerking met de kerk Anna3 zowel haar eigen werk als dit van mensen die zij kon inspireren en enthousiasmeren om aan haar project mee te werken. Mensen van verschillende afkomst, achtergrond en geloofsovertuiging getuigen over wat zij het meest waarderen, wat zij missen én wat nu voor hen echt belangrijk is. We ontdekken niet alleen het gemis, de eenzaamheid en de dankbaarheid maar vooral ook thema's als migratie, solidariteit, vriendschap, vrijheid, respect voor elkaar. Ook het Engelse kopje thee, een warm dekentje of een dikke knuffel ontbreken niet.

De tentoonstelling opent op zaterdag 19 juni en is elke zaterdag- en zondagnamiddag van 14.00 u. tot 17.00 u. open tot en met 25 september. De toegang is gratis.

Programma

Doorlopend van 19.00 u. tot 23.00 u.

- Vrij bezoek aan de kerk en de tentoonstelling *'Places, Spaces and Traces. Mensen in beweging'*.
- Toelichting over de kerk en de tentoonstelling door plaatselijke gidsen.

Tip

*Wandel even tot aan de Schelde-oever voor een adembenemend avondzicht op de (echte) Kathedraal.
Met premetro 3, 5, 9 of 15 ben je ook op enkele minuten in het stadscentrum
voor een bezoek aan zovele andere kerken.*

Praktisch

Sint-Anna-ten-Drieënkerk

Adres: Hanegraefstraat 1, A.-2050 (L.O.)

Trein → **NMBS** Antwerpen Centraal + premetro 3, 5, 9, 15 (Linkeroever)

Tram → **De Lijn** 3, 5, 9, 15 (premetro Halewijn)

Bus 36 (Halewijn)

Fietsstation → **VELO-Antwerpen** Velo 150 Waterhoenlaan

<https://topa.be/monumentale-kerken/sint-anna-ten-drieen/>

SINT-JACOBSKERK

Foto KIK-Irpa

Vanuit de Sint-Annakapel in de Keizerstraat starten om het uur begeleide wandelingen naar de Sint-Jacobskerk (30 min.), start om 18.30 u., 19.30 u., 20.30 u. en 21.30 u.. Onderweg wordt aandacht besteed aan de verdwenen kapellen, aan de gevels in de buurt en het woonhuis van Anna Bijns (1493-1575). In de Sint-Jacobskerk kan je direct aansluiten op een rondleiding rond het thema van deze Nacht van de kerken, oecumene, met de doopkapel, de preekstoel, het kruis en de evangelieboeken als blikvangers.

De **doopkapel** in 1804 geïnstalleerd bij de herbouw van het grootse doksaal volgens ontwerp van architect Jan Kaulman met wanden uitzonderlijk mooi beschilderd met imitatiemarmers krijgt alvast veel aandacht. De roodmarmeren doopvont heeft een deksel in messing met inscriptie "Hans Heynderickx anno 1626". Let op hoe de stralenkrans van de neerdalende zinnebeeldige duif van Gods Geest (toegeschreven aan Peter I Verbrugghe) de takel van het **doopvontdeksel** (een mechanisch katrolsysteem) camoufleert.

Maar ook de **preekstoel** met zijn uitzonderlijke iconografie, een kunstwerk van Lodewijk Willemssens uit 1678, zal door de gidsen besproken worden net als enkele interessante uitbeeldingen van het **kruis** en voorbeelden van **evangelieboeken**.

Programma

Doorlopend open van 19.00 u. tot 23.00 u.

- Vrij bezoek aan de kerk
- Aansluitend op de begeleide wandelingen vanuit de Sint-Annakapel, rondleidingen door TOPA-gidsen rond het thema oecumene, ca. 30 min. Start ca. 19.00 u., 20.00 u., 21.00 u. en 22.00 u.

TIP

Op wandelafstand: de Sint-Annakapel in de Keizerstraat en de Sint-Antonius van Paduakerk aan de Paardenmarkt.

Praktisch

Sint-Jacobskerk

Adres: Lange Nieuwstraat 73, A. 2000 (ingang Sint-Jacobstraat 9)

Trein → NMBS Antwerpen Centraal + premetro 3, 5, 9, 15 (Meir), of tram 11 (Melkmarkt)

Tram → De Lijn 11 (Sint-Jacob); 3, 5, 9, 15 (premetro Meir); 1 (Opera)

Bus 13 Opera

Fietsstation → VELO-Antwerpen Velo 27 - Lange Nieuwstraat

<https://topa.be/sint-jacob/>

SINT-ANTONIUS VAN PADUAKERK

"Oecumene: samen kerk" is geen ijdele leuze voor de parochie van Sint-Antonius-van-Padua. Onze kerk is immers ook de thuishaven van de Eritrese gemeenschap die hier haar vieringen houdt. Wij laten u graag met hen kennis maken.

Maar je bent uiteraard ook welkom om deze bijzondere neogotische kerk te ontdekken; na jaren van restauratie zijn de talrijke kunstwerken uit de opeenvolgende perioden van de geschiedenis van de kerk weer volop te bewonderen. Uit de bouwperiode stamt het neogotische meubilair. De kapucijnenkerk en het kapucijnenklooster die aan deze kerk voorafgingen en de broedersschappen die er actief waren lieten een rijke erfenis na van 17de- en 18de-eeuwse kunstwerken. De kerk erfde ook werken van de Sint-Walburgiskerk die tot ca. 1800 het centrum was van de nu volledig gesloopte oudste Antwerpse stadskern nabij het Steen.

Ook willen we focussen op een aantal kunstwerken in onze kerk zoals de drie altaren, een marmeren doopvont, een Piëta van Antoon Van Dijck én de Calvarieberg die je reeds vanop de Paardenmarkt dag en nacht kan bewonderen.

We verwelkomen jou op deze bijzondere avond met mooie achtergrondmuziek.

Programma

Doorlopend van 19.00 u tot 23.00 u

- Vrij bezoek aan de kerk
- Informatie over de kerk en haar kunstwerken
- Kennismaking met de Eritrese gemeenschap

TIP

*Op wandelafstand:
de Sint-Annakapel in de Keizerstraat en de Sint-Jacobskerk*

Praktisch

Sint-Antonius van Paduakerk

Adres: Paardenmarkt 109, 2000 Antwerpen

Trein → NMBS Antwerpen Centraal (op loopafstand 1km)

Tram → De Lijn 1, 24 (Paardenmarkt)

Bus 17 (Rodestraat)

Fietsstation → VELO-Antwerpen Velo 053 - Paardenmarkt

Sint-Antonius-van-Padua | TOPA

SINT-ANNAKAPEL (‘Keizerskapel’)

Deze historische kapel in de Keizerstraat, in de volksmond dan ook ‘**Keizerskapel**’ genoemd, wordt in 1512 gebouwd als ambachtskapel van de droogscheerders en toegewijd aan hun patrones de heilige Anna. In de 17de eeuw wordt de **gotische kapel** verfraaid met een barok portaal en met **barokke meubelen** zoals het altaar, de preekstoel (Peeter II Verbrugghen), de biechtstoelen en de communiebank. Na de sluiting tijdens het Frans Bewind is de kapel de eerste kerk in Antwerpen die weer voor de katholieke eredienst geopend wordt. Einde 19de eeuw worden er pareltjes van glasramen (L. Pluys en E. Steyaert) toegevoegd, die het leven van de jeugdige Maria weergeven. Lange tijd wordt de kerk als kloosterkapel gebruikt van de Missionarissen van Afrika (de Witte Paters), die in de havenstad Antwerpen een vertrekbasis hebben voor hun missies overzee.

In de **rondleidingen** vanavond laten conservator Jean-Pierre De Bruyn en Helena Van Loon je kennis maken met deze bijzondere kapel en haar interieur. Voor deze gelegenheid worden o.m. twee liturgische voorwerpen extra tentoongesteld en belicht: de **doopvont** van ca 1680 die toegeschreven wordt aan Peter I Verbrugghen en het **kruisbeeld** van Jef Lambeaux (tweede helft 19de eeuw).

In een aansluitende **wandeling** naar de Sint-Jacobskerk blijven we stilstaan bij de verdwenen kapellen en de gevels in de buurt en bij het woonhuis van Anna Bijns (1493-1575).

Programma

Doorlopend van 19.00 u. tot 23.00 u.

- Vrij bezoek aan de kapel. Informatie beschikbaar.
- Permanent gids aanwezig.

Begeleide wandelingen van de Sint-Annakapel naar de Sint-Jacobskerk (30 min.)

Start om het uur, om **18.30 u., 19.30 u., 20.30 u., 21.30 u.**

Aansluitend rondleidingen mogelijk in de Sint-Jacobskerk vanaf 19.00 u.

TIP

Combineer een bezoek aan de Sint-Annakapel met een wandeling langs verdwenen kapellen in de buurt en een bezoek aan de Sint-Jacobskerk.

Praktisch

Sint-Annakapel (‘Keizerskapel’)

Adres: Keizerstraat 21, A.-2000

Trein → **NMBS** Antwerpen Centraal + tram 11, 24 (richting Melmarkt)

Tram → **De Lijn** 7 (Keizerstraat), 11, 24 (Sint-Jacob), 3, 5, 9, 15 (premetro Meir)

Bus: 22, 180, 181, 182 (Groenplaats)

Fietsstation → **VELO-Antwerpen** velo 28 - Keizerstraat

[Sint-Annakapel](#) | [TOPA](#)

EVANGELISCH-LUTHERSE KERK

De geschiedenis van de lutherse kerk gaat terug tot de 16de eeuw. In 1566 wordt de lutherse kerk in Antwerpen door de overheid erkend.

In 1934 wordt een kleine evangelische protestantse gemeenschap gevormd. Door contact met lutherse kerken in het buitenland neemt de kerk in 1939 de lutherse belijdenisgeschriften aan. Moeilijke jaren volgen tijdens en na de Tweede Wereldoorlog. De kerk moet haar erediensten eerst in de Noorse kerk houden, later in de Zweedse kerk aan de Italiëlei en van 1947 tot 1956 zelfs in een huis in de Geulinckxstraat en nadien weer in de Zweeds kerk. Een eigen kerkgebouw wordt in 1962 gevonden aan de Tabakvest en na renovatie in mei 1964 feestelijk ingewijd.

In 2002 erkent de overheid de Lutherse Kerk opnieuw. 2014 wordt een feestjaar: de 50ste verjaardag van het kerkgebouw en 75ste verjaardag van de huidige Lutherse Kerk in Antwerpen. De kerk is lid van de Antwerpse Raad van Kerken, van de Internationale Lutherse Raad en van de Europese Lutherse Conferentie. Ter gelegenheid van 500 jaar Reformatie, en mede als herinnering aan de bewogen 16de-eeuwse Antwerpse geschiedenis, wordt op 31 oktober 2017, op een steenworp van de plaats waar het toenmalige Augustijnenklooster stond, het *Maarten Lutherplein* ingehuldigd.

In 2018 verschijnt het boek *450 Jaar Lutherse Kerk in Antwerpen - 1566-1585 en daarna*. Dit boek is in de Lutherse Kerk tijdens de Nacht der Kerken verkrijgbaar aan de voordeelprijs van 10 euro i.p.v. 14,95.

Programma

Doorlopend van 19.00 u. tot 23.00 u.

- Informatie over de geschiedenis van de kerk in Antwerpen
- Uitleg over het interieur en de aanwezige kunstwerken
- Aandacht voor de oecumenische rol van de lutheranen
- Muzikale omlijsting met orgel, piano en zang
- Gelegenheid tot aankoop van het boek '450 Jaar Lutherse Kerk in Antwerpen'

TIP

*Met tram 1 ben je op enkele minuten in de Protestantse kerk 'De Wijngaard'
of de Orthodoxe kerk Maria Boodschap*

Praktisch

Adres: Tabakvest 59, A.2000

Trein → NMBS Antwerpen Centraal + 5 min wandelen

Tram → 1, 4, 7, 10 (Stadspark of Nationale Bank)

Fietsstation → VELO-Antwerpen – 037 Theater of 077 Blauwtorenplein

www.facebook.com/Lutherse.Kerk.be

(moeilijker bereikbaar voor rolstoelgebruikers: twee treden op en af)

SINT-ANDRIESKERK

Een waaier voor jong en oud

Bij valavond oogt Sint-Andries op haar mooist! De zachte **lichtgloed van de ondergaande zon** zorgt voor pure poëzie. Dit natuurwonder belet ons niet oog te hebben voor de **dramatische geschiedenis** van de kerk, want hier leefden broeders augustijnen, **de eerste martelaren van het protestantisme**. Een gedenkplaat in deze katholieke kerk brengt sinds 2004, deels met de woorden van Luther, hulde aan zij die 'voor het vrije woord' hun leven hebben gegeven. Nog een gruwelijk voorbeeld van onverdraagzaamheid krijg je te horen bij het pas gerestaureerde **epitaaf van twee hofdames van Mary Stuart**. De katholieke 'queen of Scots' overleefde niet de afgunst van haar rivale, de anglicaanse Elisabeth I van Engeland. Achter enkele historische kerkgezichten schuilt dan weer **het pestgedrag van de calvinisten** hier tegenover de oorspronkelijke katholieken.

De eigen katholieke traditie rond het Sacrament van de Eucharistie vind je terug in de verstilde processie in de **schatkamer**.

De devotie tot Maria keert weer in het **SAM**, het **Sint-AndriesMuseum**, over de Parochie van Miserie.

Doorlopend aparte **thearally's voor kinderen en jongeren**: 'allemaal beestjes' en een 'natuurwandeling'.

Sinds kort hangt 'Icarus' (Julia Peeters) hier niet toevallig ... heel hoog. De hoogmoed komt immers voor ...

Wil je horen hoe de psalmen hier **elke zondag** psalmodiërend onder eeuwenoude gewelven klinken? Kom dan naar de **gezongen vespersdienst**. Vooraf en nadien vibrerend orgelspel van onze organist Peter Possemiers.

Programma

Open van **18.00 u. tot 23.00 u.**

20.15 u. - 20.45 u.: rondleiding door pastoor Mannaerts over de protestantse achtergrond van de kerk

21.00 u. - 21.25 u.: gezongen vespersdienst, voorafgegaan en gevolgd door orgelspel (Peter Possemiers)

21.45 u. - 23.00 u.: rondleiding door pastoor Mannaerts over de protestantse achtergrond van de kerk

Doorlopend

- Rondleidingen door Ludo Van Immerseel in het SAM, het Sint-AndriesMuseum, over de parochie van miserie.
- Rondleidingen en rally voor jongeren en kinderen m.m.w. van Wiske Claus.
- Tentoonstelling 'Icarus' van de kunstenaar Julia Peeters.
- Gezellig napraten in de historische kelder Exspecto (via de stijlvol vernieuwde feestzaal Why Waai).

TIP

Op wandelafstand: de Sint-Joriskerk en de Sint-Michiel en Petruskerk

Praktisch

Sint-Andrieskerk

Adres: Waaistraat, A.-2000; Sint-Andriesstraat

Trein → **NMBS** Antwerpen Centraal + premetro 3, 5, 9 (Linkeroever), 15 (Regatta)

Tram → **De Lijn** 3, 5, 9, 15 (premetro Groenplaats), 7 (Mechelseplein)

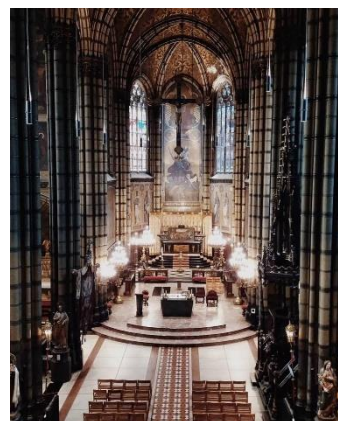
Bus 22, 181/182/183/184 (Sint-Andries);

Fietsstation → **VELO-Antwerpen** Velo 66 - Modemuseum

[Sint-Andrieskerk | TOPA](#)

SINT-JORISKERK

De geschiedenis van de Sint-Joriskerk nabij het bruisende Mechelseplein gaat terug tot de 13de eeuw. De toenmalige Sint-Joriskapel groeit uit tot een kerk met een bewogen geschiedenis. De Beeldenstorm van 1566 spaart de kerk niet. Het hele interieur wordt vernield. In 1579 wordt de kerk in beslag genomen door de calvinisten totdat ze in 1585 weer gebruikt wordt voor katholieke erediensten.

Ook tijdens het Franse bewind einde achttiende eeuw krijgt de kerk het opnieuw zwaar te verduren. Ze wordt zelfs afgebroken en moet ze plaats ruimen voor allerlei gebouwen. In 1846 slaagt pastoor Van Cauwenberghe er echter in om die nieuwe gebouwen terug te kopen voor de bouw van de huidige kerk.

De nieuwe Sint-Joriskerk in neogotische stijl is een voorbeeld van een 'Gesamtkunstwerk'. Dankzij het samenspel van de verticale architectuur en de horizontale lijnen van de muurschilderingen ontstaat een zeer evenwichtig geheel. Behalve de muurschilderingen van Guffens en Swerts, springen ook het 16^e-eeuwse beeld van Onze-Lieve-Vrouw van het Kasteel, het ruiterbeeld van Sint-Joris, het reliekschrijn van Sint-Rochus en de prachtige glasramen in het oog.

Programma

Doorlopend van 19.00 u. tot 23.00 u.

- bezoek aan de kerk en de tuin
- informatie over de kerk en haar kunstwerken

TIP

Een korte wandeling brengt je van deze neogotische kerk naar de origineel gotische Sint-Andrieskerk of naar de neoromaanse Sint-Michiël-en-Petruskerk. De wandeling waard.

Praktisch

Adres: Mechelseplein 24, A.2000

 Schermersstraat (naast nr. 11)

Trein → NMBS Antwerpen Centraal + de Lijn tram 4

Tram → De Lijn 4, 7 (Mechelseplein)

Bus 22 (Kronenburgstraat); 1,13 (Nationale Bank)

Fietsstation → [VELO-Antwerpen](#) Velo 084 – Elzenveld

[Sint-Joris | TOPA](#)

<https://www.sintjorisparochie.be/>

SINT-MICHIEL EN PETRUSKERK

Samen één kerk met de Grieks-Oekraïense gemeenschap

We laten u kennis maken met de **Oekraïense gemeenschap** die sinds kort samen met de Rooms-katholieke de kerk deelt. Organist-titularis van de Kathedraal **Peter Van de Velde geeft samen met de Oekraïense mezzosopraan Anastasia Staroselska** een bijzonder concert 'Muzikale gebeden uit verschillende Christelijke tradities'. Daarbij zullen zowel componisten uit de westerse tradities zoals Maurice Duruflé, Francis Poulenc, Frank Martin en Hugo Wolf aan bod komen als composities uit oosterse en joodse riten. Heel bijzonder wordt de combinatie van a capella orthodoxe gezangen gecombineerd met orgel improvisaties.

Anastasiia Staroselska (1989), geboren in Chernigov, Oekraïne, deed haar hogere muziekstudies aan het Instituut voor Kunst en Cultuur in Sumy, Oekraïne, en specialiseerde zich als vocaal soliste, mezzo-sopraan, bij Yurko Olga. Ze werkte aan het Nationaal Academisch Theater voor Drama en Operette te Sumy en was er als soliste verbonden aan de Philharmonie en nam deel aan internationale wedstrijden. Na de Russische invasie vluchtte ze met haar zoon naar België en vond onderkomen in Antwerpen. Haar man bleef in Oekraïne om zich bij het Oekraïense leger te voegen.

Gidsen vertellen u over de **kerk** en de **parochie** vroeger en nu. Over de bouw van de Sint-Michiël en Petruskerk in basiliekvorm die revolutionair was op het einde van de 19de eeuw. Men verliet immers de toen gangbare neogotiek voor iets dat in heel België nog niet bestond. Het triomfantelijke en rijkelijke van de romaanse stijl paste toen perfect bij de triomferende kerk en bij de herwonnen rijkdom van Antwerpen.

Programma

Open van 18.00 u. tot 23.00 u.

- Vrij bezoek aan de kerk
- Plaatselijke gidsen leiden u rond in het verrassende kerkinterieur, met architectuur, kerkmeubilair en decoratie geïnspireerd door o.m. de beroemde Normandische dom van Monreale op Sicilië.

20.00 u: concert door organist Peter Van de Velde en de Oekraïense mezzosopraan Anastasia Staroselska met 'Muzikale gebeden uit christelijke tradities', uit westerse en oosterse riten.

TIP

Een korte wandeling brengt je bij de Orthodoxe kerk 'Maria Boodschap' of bij de modernistische rooms-katholieke kerk Sint-Walburgis.

Praktisch

Sint-Michiël en Petruskerk

Adres: Amerikalei 165, A.-2000

Trein → NMBS

Antw. Centraal + tram 10 (metro Astrid – richting Schoonselhof)

Antwerpen-Zuid (op loopafstand 1km)

Tram → De Lijn 10 (Bestorming), 1 (Montigny)

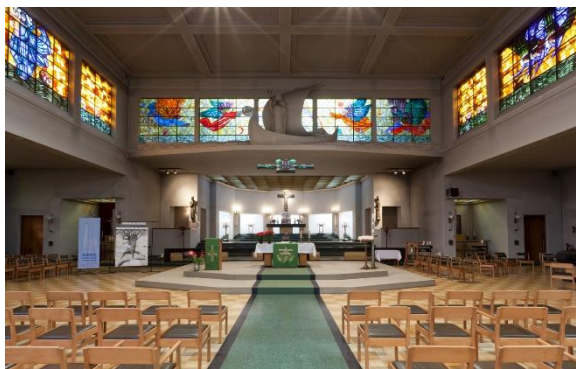
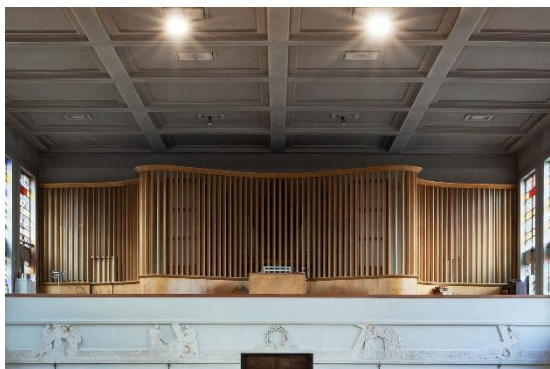
Bus 180, 181, 182, 183 (Amerikalei/Troonplaats)

Fietsstation → VELO-Antwerpen Velo 080 – Montigny (recht over de kerk)

[Sint-Michiël-en-Petrus | TOPA](#)

SINT-WALBURGISKERK

Tussen alle gotische, barokke en neo-kerken in het Antwerpse kerkenlandschap is de Sint-Walburgiskerk een parel van het **modernisme**. Dit 'Gesamtkunstwerk' is geïnspireerd op het ideeëngoed van de progressieve **Pelgrimbeweging** uit de jaren dertig van vorige eeuw.

Vanavond kunnen we genieten van het heerlijk klinkende **Gerard D'Hondt-orgel**. De berkenhouten orgelkast die de ganse westwand op het doksaal inneemt is ook visueel een parel. **Jan Noordzij**, titularis-organist van de kerk, bespeelt het orgel vanaf ca. 20.30 u. tot 22.00 u. Hij wordt daarbij begeleid door mezzosopraan **Anna-Laure Dollié**.

Programma

Na de Afrikaanse viering, **18.30 u. - 20.30 u.** die opgeluisterd wordt met zang en muziek volgt een **Concert van ca. 20.30 u. tot 22.00 u.**

- Jan Noordzij, titularis-organist van de kerk, bespeelt het Gerard D'Hondtorgel en wordt daarbij begeleid door mezzosopraan Anne-Laure Dollié.

Doorlopend van 20.30 u. tot 23.00 u.

- Vrij bezoek aan de kerk.

TIP

*Een korte wandeling brengt je van deze modernistische kerk
naar de neoromaanse Sint-Michiël en Petruskerk,
of naar de orthodoxe kerk 'Maria Boodschap'*

Praktisch

Sint-Walburgiskerk

Adres: Volkstraat 41, A.-2000

Trein → **NMBS** Antwerpen Centraal

Tram → **De Lijn** 4 (Museum)

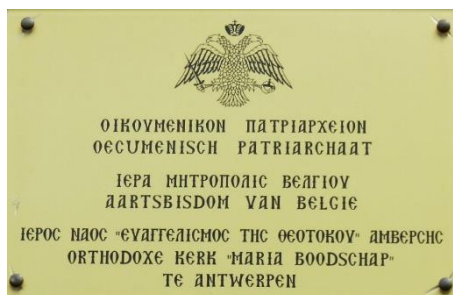
Bus 180, 181 182 183 (Museum; 22 (Tropisch Instituut); 34 (Scheldestraat)

Fietsstation → **VELO-Antwerpen** Velo 15 Schone Kunsten

[Sint-Walburgis](#) | [TOPA](#)

GRIEKS-ORTHODOXE KERK 'MARIA BOODSCHAP'

Een levende band tussen Antwerpen en Griekenland door het Orthodoxe geloof

De Antwerpse Orthodoxe kerk heeft steeds veel aandacht gehad voor behoeftige zeelui, ongeacht taal, afkomst of gezindte. Op initiatief van de viceconsul van Griekenland, de heer Nikolaïdis, besluit de orthodoxe gemeenschap in 1900 een eigen orthodox kerkgebouw aan te kopen. Al snel kan de kerk die toegewijd is aan de Boodschap van de Moeder Gods worden gebruikt voor de regelmatige liturgische vieringen. Het engagement van de derde orthodoxe priester in Antwerpen, Emilianos Timiadis, leidt tot een samenwerking met de andere Antwerpse geloofsgemeenschappen. Die is zo nauw dat haar oecumenische werking als voorbeeld wordt gesteld voor de oprichting van de Wereldraad van Kerken (WCC). De orthodoxe Kerk is dan ook stichtend lid van de Antwerpse Raad van Kerken (ARK).

De eerste orthodoxe Antwerpenaren zijn vooral Griekse scheepslui. In het interbellum volgt een beperkte groep Russische vluchtelingen (waaronder vliegtuigbouwer George Ivanow). Eind jaren 1980 sluit een bescheiden groep Vlamingen zich bij de Orthodoxie aan en in de jaren 1990, na de val van het communisme, vestigt zich in Antwerpen een groot aantal orthodoxe christenen uit de ex-Sovjet-Unie en ex-Joegoslavië. Tevens vinden er regelmatig diensten plaats voor Orthodoxe gelovigen uit Arabische landen.

TIP

Ontdek op wandelafstand de monumentale Sint-Michiel en Petruskerk die onlangs ook in gebruik is gegeven aan de Oekraïens-katholieke gemeenschap van de Byzantijnse ritus.

Programma

17:30 – 18:30 dienst van de Vespers
22:00 – 23.00 dienst van de Kleine Completen

Doorlopend van 19.00 u. tot 23.00 u.

- rondleiding in de kerk in aanwezigheid van parochiepriester Vader Quinten
- geregeld muzikale intermezzo's van orthodoxe kerkmuziek

Praktisch

Adres: Jan van Gentstraat 11, A.2000

Trein → NMBS Antwerpen Centraal + tram 1 (Bolivarplaats)

Tram → De Lijn 1 (Bolivarplaats)

Fietsstation → VELO-Antwerpen velo 160 (Vlinderpaleis)

<https://www.orthodoxekerkantwerpen.com>

PROTESTANTSE KERK DE WIJNGAARD

De Gereformeerde Protestantse Kerk De Wijngaard, die sinds 1978 deel uitmaakt van de Verenigde Protestantse Kerk in België laat u zien op welke wijze ze een toentje mee kan blazen in het koor van de oecumene.

Wat in onze kerk beslist anders is dan in de meeste katholieke kerken is de vorm, de stijl en de inrichting van het kerkgebouw. Het is een niet opvallend klein pand in een gewone straat en een inrichting die ons in staat stelt voluit te variëren naar de behoefte van de gemeente en het karakter van de viering van de dag, in luisteropstelling, in een kring of met zijn allen aan de maaltijd. Onze gastvrije kerk nodigt uit om er kennis mee te maken.

Wat ons verbindt met alle Antwerpse kerken, die wij als onze broeders en zusters zien, zijn het **woord en de muziek**. Zo bieden we op deze avond de **voordracht** aan van literair gezien de meest interessante gedeelten uit de Bijbel, afgewisseld met **orgelmuziek**, door één van de meest gerenommeerde musici van de stad, Willem Ceuleers.

Tussendoor wordt er alle gelegenheid geboden bij een tas koffie uw vragen te stellen over de protestantse wijze van omgaan met de Bijbel en de protestantse muziekcultuur.

TIP

*Met de fiets ben je op 5 min. in de
evangelisch-lutherse kerk aan de Tabaksvest of
de orthodoxe kerk Maria Boodschap in de Jan van Gentstraat of
de St Boniface Anglican Church in de Grétrystraat*

Programma

Doorlopend van 19.00 u. tot 23.00 u.

- Voordracht van interessante bijbelteksten door de predikant en gemeenteleden.
- Orgelmuziek door de gerenommeerde organist Willem Ceuleers op het Pels-Dhondtorgel. Hij vertelt tussendoor over zijn liefde voor het orgel en over de protestantse en katholieke muziekcultuur.
- Gelegenheid tot vragen stellen bij een kop koffie.

Praktisch

Protestantse kerk De Wijngaard

Adres: Sanderusstraat 77, A. 2018

Trein → NMBS Antwerpen Centraal +

Tram → *De Lijn* 1 en 10 (halte Kasteelplein)

Bus → *De Lijn* 22 (halte Sanderusstraat)

Fietsstation → *VELO-Antwerpen 090 (Ballaarstraat), 078 (Oud Gerechtshof)*

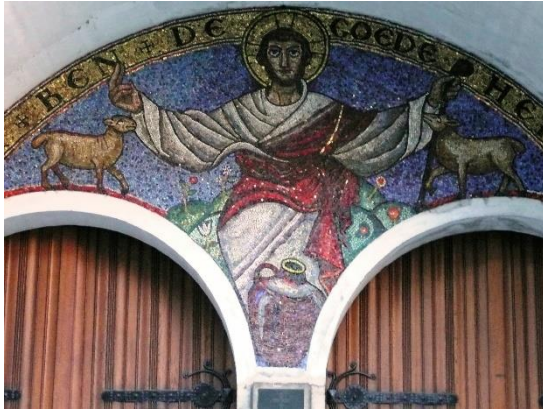
www.protestantsekerkdewijngaard.be/

<https://nl.protestant.link/>

[facebook: Protestantse Kerk de Wijngaard](#)

SINT-LAURENTIUSKERK

De **Sint-Laurentiusparochie** opgericht in 1659 is de oudste, volwaardige parochie in Antwerpen buiten de toenmalige Spaanse omwalling. Ze kende een bewogen geschiedenis. De **huidige neobyzantijnse kerk** met elementen van art deco dateert uit het interbellum van vorige eeuw.

Architect Hendrik Jozef Huygh (1885-1946) ontwerpt deze 'monumentale parochiekerk met crypte'. Ze is voltooid in 1934. Hij laat zich inspireren door de vroegchristelijke **byzantijnse** kunst en m.n. door de Hagia Sofia, de voormalige oosters-orthodoxe kathedraal gebouwd in 537 (sinds de val van Constantinopel in 1453 in gebruik als moskee van de heilige wijsheid).

Op deze nacht van de kerken belichten we vooral de architectuur (bouw, grondplan, koepel...), de voorstelling van heiligen (zoals op iconen met blik op oneindig), de mozaïeken en de glasramen. In het kader van het thema oecumene ligt de focus ook op het kruis, de doopvont en de bijbel.

Programma

Doorlopend van 19.00 u. tot 23.00 u.

- Vrij bezoek aan de kerk. Informatiepaneeltjes in de kerk.
- Doorlopend powerpoint-voorstelling met in vogelvlucht de geschiedenis van de parochie en de byzantijnse inspiratie voor het huidige kerkgebouw.

TIP

Met bus 30 (stopt voor de deur) bent je zo bij de Sint-Michiël en Petruskerk.

Praktisch

Sint-Laurentiuskerk

Adres: Markgravelei 93, 2000 Antwerpen

Trein → NMBS Antw. Centraal + Tram → De Lijn Tram 2 of 6 (halte Markgravelei)

Trein → NMBS Antw. Berchem + De Lijn Bus 30

Trein → NMBS Antw. Zuid + De Lijn Bus 30

Tram → De Lijn 2 of 6 (halte Markgravelei)

Bus → De Lijn 30 (halte aan de kerk)

Bus → De Lijn 22 (halte Markgravelei aan de Van Rijswijcklaan),

Fietsstation → VELO-Antwerpen 089 Hof van Leysen; 088 Haantjeslei; 014 Markgrave

Sint-Laurentius | TOPA

www.st-laurentius-antw.net

HARINGRODE

St BONIFACE ANGLICAN CHURCH

De Anglicaanse kerk in Antwerpen vindt haar wortels bij de lakenhandelaars die sinds de late middeleeuwen ook in Antwerpen kwamen wonen. Zij krijgen vanuit Canterbury een priester die onder eigen jurisdictie viel. Dit is tot op heden het geval. Alleen valt de kerk sinds 1980 onder het diocees Europa.

Tot 1910 worden de anglicaanse diensten gehouden in de Looyers- of Huidevetterskapel in de Huidevettersstraat. De huidige neogotische kerk gebouwd in 1910 is een van de belangrijkste realisaties uit het rijpe oeuvre van architect Michel De Braey. Voor het ontwerp inspireert hij zich op de vroege Engelse gotische stijl.

De kerk is o.m. merkwaardig omwille van de bijzondere **glasramen**, met een overwegend Britse thematiek, uitgevoerd door Britse glazeniers. Zo o.m. het grote glasraam in de westgevel, onthuld op 24 april 1921 ter herdenking van de gesneuvelden van de Eerste Wereldoorlog, een ontwerp van het Londense atelier Burlison & Grylls. Het verbeeldt de wapens van het Verenigd Koninkrijk en de belangrijkste landen van het *Commonwealth*. De overige glasramen in het interbellum waren vooral realisaties van de glazeniers Francis Walter Skeat, Louis de Contini en Hochreiter & Geyer.

Programma

Doorlopend van 19.00 u. tot 23.00 u.

- Vrij bezoek aan de kerk
- We bieden rondleidingen aan rond het thema 'vieren tussen doopvont en altaar(kruis)'
- Je kan onze typische stijl van psalmzingen beluisteren
- We laten je kennis maken met de Engelse bijbelvertaler William Tyndale die als eerste de Bijbel in begrijpelijke taal laat verschijnen in ... Antwerpen en in 1536 in Vilvoorde op de brandstapel belandt.

TIP

Met tram 2, 6, 7 of 15 ben je op enkele minuten
in de Sint-Willibrorduskerk, de 'Oude kerk' van Berchem.

Praktisch

St Boniface Anglican Church

Adres: Gretrystraat 39, A.2018

Trein → NMBS Antw. Centraal + Tram → De Lijn Tram 2, 6, 7, 15 (Harmonie)

Bus → De Lijn 17 (Harmonie)

www.Boniface.be

Facebook

ZURENBORG

SINT-NORBERTUSKERK

Vanavond weerklinkt in de Sint-Norbertuskerk op de Dageraadplaats, het centrum van Zurenborg, feestelijke muziek. Vanaf 19 u. Jong en oud kan hier tot laat in de avond genieten van de heerlijke klanken van o.m. het barokorgel dat de kerk sinds enkele jaren rijk is. Dit authentieke Kramerbarokorgel met zijn opvallende mahoniehouten kleur contrasteert met het heldere interieur van de neogotische kerk.

De Sint-Norbertuskerk voert enkele malen per jaar Bachcantates uit tijdens de zondagse eucharistieviering. Op deze manier combineert de kerk voor de beleving van het geloof de Lutherse vorm met de katholieke manier van eucharistie. Ook tijdens het jaarlijkse Bachfestival, waar Johan Sebastiaan Bach (1685-1750) centraal staat als componist en als inspiratiebron, maakt de kerk een mooie verbinding tussen verschillende vormen van het beleven van de oecumene in het geloof en de religieuze muziek. Hierbij zijn de twee orgels in de kerk een onuitputtelijke bron van inspiratie.

De buitenkant van de kerk staat wel in de steigers voor een grondige renovatie, dit zal het muziekgenot binnen de kerk echter niet bederven. Let wel: de ingang bevindt zich tijdelijk in de Korte Altaarstraat.

Programma

Doorlopend van 19.00 u. tot 23.00 u.

- Vrij bezoek aan de kerk.
- Plaatselijke gidsen laten je kennis maken met deze oase van rust in de levendige Zurenborgwijk.
- Orgelmuziek vanop het heerlijke Kramer-barokorgel.

TIP

*Van hieruit ben je op tien minuten in de Sint-Willibrorduskerk, de Oude Kerk van Berchem, waar je in een sfeervol kader een duizendjarige geschiedenis induikt. **Bus 21 of bus 32.***

Praktisch

Sint-Norbertuskerk - Zurenborg

Adres: Dageraadplaats 5, A. 2018 - ingang via Korte Altaarstraat

Trein → NMBS Antwerpen Centraal + premetro 9, tram 11 of bus 21 Antwerpen Berchem (op loopafstand 1 km) of Bus 21 of 34

Tram → De Lijn 11 (Dageraadplaats), 9 (Zurenborg)

Bus 20, 21, 34 (Draakplaats), 32 (Zurenborg)

Fietsstation → VELO-Antwerpen Velo 106 - Draakplaats

<https://topa.be/monumentale-kerken/sint-norbertus/>

www.sintnorbertuskerk.be

www.facebook.com/sintnorbertuskerk

www.instagram.com/sintnorbertuskerkantwerpen

HEILIG HART VAN JEZUSKERK

De kerk van het Heilig Hart van Jezus, gebouwd in 1933, was ooit bedoeld als een kopie van de Sacré-Cœur van Montmartre (Parijs). Dat plan werd echter nooit gerealiseerd.

Vandaag is het een van de weinige kerken die is ingericht voor twee grote christelijke ritussen, nl. de Latijnse en de Byzantijnse.

In het oude priesterkoor prijkt een volledige iconostase. Hier viert de Grieks-katholieke gemeenschap volgens de byzantijnse ritus. Onder de koepel (een van de eerste verwezenlijkingen in spanbeton) staat het Latijnse altaar (afkomstig van de clarissen in Boom) en viert de rooms-katholieke parochie.

Programma

Open van 19.00 u. tot 23.00 u.

- Vrij bezoek aan de kerk.
- Toelichting door plaatselijke gidsen.
- Alle informatie beschikbaar over de geschiedenis van de kerk en de Grieks-katholieke gemeenschap.

TIP

Slechts 5 min. wandelen brengt je bij het Evangelisch Centrum in de Carnotstraat.

Praktisch

Heilig Hart van Jezuskerk

Adres: Lange Beeldekensstraat 22, A.-2060

Trein → **NMBS** Antwerpen Centraal (wandelfstand 5 min.)

Tram → **De Lijn** 3, 5, 10, 11, 24 (halte Astrid), 12 (halte Centraal Station)

Bus → 41*, 23, 68 (halte Astrid), 17, 20, 21, 32, 191 (halte Centraal Station)

Fietsstation → **VELO-Antwerpen** 011 Osys, 109 Kerkstraat

Heilig-Hart-van-Jezus | TOPA

EVANGELISCH CENTRUM VAN DE UNIVERSELE KERK

Van danspaleis via cinema naar kerkgebouw

De kerkgemeenschap

De 'Universele Kerk van Gods Rijk', ruim 40 jaar geleden begonnen in Rio de Janeiro in Brazilië, kende een sterke groei. De kerk situeert zich binnen de wereldwijde **pinksterbeweging** en is in België lid van het Verbond van Vlaamse Pinkstergemeenten en de Evangelische Alliantie.

De kerk onderscheidt zich doordat de kerkgebouwen dagelijks open zijn met tot drie erediensten per dag en op zondag vier: zondag: 8 u., 9.30 u, 15 u. en 18 u. Aan het eind van iedere eredienst is er gelegenheid voor persoonlijk gebed. Ook buiten de erediensten is er steeds een luisterend oor aanwezig.

Het gebouw

In Antwerpen is de kerk aanwezig in een haast iconisch gebouw, de vroeger populaire Cinema Rubens, vooral bekend om zijn spektakelfilms. De geschiedenis van 'de Rubens' gaat terug tot 1922. Het 'Rubenspaleis' was in de beginjaren vooral een dansgelegenheid. In dit 'Paleis der 10.000 lichten' grepen ook politieke meetings en sportmanifestaties plaats zoals de beruchte Antwerpse catch- en bokswedstrijden.

In 1952 toverde architect Rie Haan de zaal om tot een bioscoop die in 1958 onder beheer kwam van Georges Heylen als **Ciné Rubens**. Hij maakte van de 'Rubens' een zaal voor spektakelfilms, geprojecteerd op het 'grootste scherm van België' en in 70 mm. In de jaren '80 begon de belangstelling voor de bioscoop terug te lopen en begin jaren '90 werd de laatste film vertoond, waarna het gebouw openbaar werd verkocht.

Sinds de Universele Kerk in 1995 het gebouw huurde en er haar eerste Belgische kerk huisveste heeft zij het interieur grondig gerestaureerd. Het oude Rubenspaleis is nu weer bijna in zijn oude glorie te bezichtigen: een unieke gelegenheid!

Programma

Doorlopend van 19.00 u. tot 23.00 u.

- Rondleiding in het gebouw: de gerestaureerde cinemazaal en de verschillende bijzalen.
- Er draait een PowerPoint presentatie over de werking van de kerk wereldwijd en in België.
- Op de achtergrond wordt muziek gespeeld van artiesten uit de kerk.
- U krijgt koffie aangeboden en uitleg over de kerkgemeenschap en het kerkgebouw

Praktisch

Evangelisch Centrum van de Universele Kerk

Adres: Carnotstraat 15, A.2060

Trein → **NMBS** Antwerpen Centraal (op loopafstand 4 min.)

Tram → 2,3,5,6,8,10 (premetro Astrid, op 2 min.), 9,15 (premetro Diamant, op 4 min.), 11,12,24 (halte Centraal Station perron 3, op 2 min.)

Bus → 23, 410, 415, 416, 417, 427, 429 (halte Centraal Station perron 3, op 2 min.); 17, 20, 21, 32, 191 (halte Centraal Station perron 10, op 4 min.)

Fietsstation → VELO-Antwerpen velo 001 - Centraal Station Astrid

<http://universelekerk.be/adressen-antwerpen/>

BERCHEM

HEILIG SACRAMENTKERK BERCHEM-GROENENHOEK

De kerk Heilig Sacrament in Berchem is gewijd aan de rooms-katholieke godsdienst.

Vanuit oecumenisch standpunt belichten we:

- het majestueuze houten kruisbeeld van Albert Poels van 1960;
- een in palmhout gebeeldhouwd kruisbeeld van eind 18e eeuw;
- een kazuifel gewijd aan de pelgrimsreis van paus Paulus VI naar Jerusaleem in 1964 (paus Paulus VI gaf een belangrijke impuls aan de oecumenische verzoening, o.a. met deze pelgrimsreis).

Daarnaast kan u ook kennismaken met de kruisweg die in sgraffito-techniek is aangebracht op de muren door Frans Griesenbrock in 1960. Ook een tabernakel en een paaskandelaar zijn van dezelfde kunstenaar.

Programma

Doorlopend open van 19.00 u. tot 23.00 u.

- Vrij bezoek aan de kerk. Geniet van deze open en gastvrije ontmoetingsplek bij sfeervolle muziek.
- Plaatselijke gidsen vertellen je meer over de oecumenische gedachte en laten je kennis maken met een aantal uitzonderlijke kunst- en liturgische voorwerpen en textiel.

TIP

*Met tram 4 of 9 ben je snel in het centrum van Antwerpen
waar tal van kerken geopend zijn.*

Praktisch

Heilig Sacramentskerk Berchem

Adres: Pervijzestraat 64, 2600 Berchem

Trein → NMBS Antwerpen-Berchem + bus 51 (richting Vremde) of bus 52 (richting Duffel)

Tram → De Lijn 4, 9, 11 halte Berchem Groenenhoek (Gitsschotellei) + 10 min wandelen

Bus: 51, 52 halte Dianalaan

Fietsstation → VELO-Antwerpen Velo 256 (Zillebeek)

<https://www.kerknet.be/parochie-heilig-sacrament-berchem/artikel/historiek-onze-parochie>

SINT-WILLIBRORDUSKERK BERCHEM

Programma

Van 19.00 u tot 23.00 u

- Vrij bezoek aan de kerk.
- Informatie over de kerk en haar geschiedenis en vooral over het 12de-eeuwse 'wondermissaal van Berchem', het oudste en kostbaarste object van de kerk.
- Plaatselijke gidsen laten u kennis maken met de christelijke organisaties en godsdiensten die de kerk gebruikt hebben, sommige tot vandaag.

TIP

*ontdek de Heilig Sacramentskerk op de Groenenhoek,
slechts 10 minuten fietsen.*

Praktisch

Sint-Willibrorduskerk Berchem

Adres: Heilig Hartstraat 11, 2600 Berchem

Trein → NMBS

Antwerpen Centraal + tram 15 (richting P+R Boechout)

Antwerpen-Berchem + bus 21 (richting Neerland) of bus 32 (richting Edegem)

Tram → De Lijn 7, 15 (Sint-Willibrordus)

Bus: 21, 32, 38 (Sint-Willibrordus)

Fietsstation → VELO-Antwerpen Velo 103 Oude Kerk Berchem

<https://topa.be/monumentale-kerken/berchem-sint-willibrordus/>

EVANGELISCH CENTRUM DEURNE

Christelijk gereformeerde kerk

Een functioneel kerkgebouw met mooie akoestiek

In de jaren 70 van de vorige eeuw begint evangelist Kommer Groeneveld het Evangelie te delen in Borgerhout. Al snel volgen samenkomsten waarin gezongen en gebeden wordt en waarbij een preek wordt gehouden vanuit de Bijbel. De gemeente verhuist eerst naar de Lakkorslei in Deurne Noord maar snel is een groter kerkgebouw nodig. Dat wordt het huidige kerkgebouw waar sinds 1992 de gemeente hier elke zondag samenkomt.

In de erediensten wordt geput uit verschillende zangtradities. Volgens de **gereformeerde traditie** worden **Psalmen** gezongen met melodieën uit het Genève van de 16de eeuw, begeleid door het orgel. Ook worden er moderne christelijke liederen gezongen, begeleid door piano of door een muziekgroep.

Niet ieder die passeert herkent ons gebouw direct als een kerk, terwijl je dat toch wel duidelijk ziet als je even goed kijkt. Een groot kruis staat op de gevel. Maar het is een modern gebouw met een functioneel ontwerp voor honderd bezoekers of meer. De kerkzaal is opgesteld met als centraal punt het liturgisch centrum met avondmaalstafel en doopvont en kansel, waar altijd de Bijbel opengeslagen ligt.

Het kerkgebouw is gebouwd met het oog op gemeenschap, ontmoeting. Grenzend aan de kerkzaal is er een ruime koffiezaal. De benedenverdieping van de gans onderkelderde kerk biedt ontmoetingsruimte voor jongeren, zalen voor zondagsscholen, crèche en de werkruimte van de predikant.

In de kerk staan twee **orgels**, een elektronisch- en een neobarok orgel van de bekende orgelfirma Van Vulpen dat zeer goed tot zijn recht komt in de prachtige akoestiek van ons kerkgebouw. De vierkante vorm van het kerkgebouw en de ronde afwerking van de kerkzaal komen de akoestiek zeer ten goede.

Programma

Doorlopend van 19.00 u. tot 23.00 u.

- Geregeld orgelspel op het Van Vulpenorgel
- Muziekfragmenten die je een indruk geven van de gemeentezang tijdens de erediensten
- Informatie en uitleg over de gemeente en het kerkgebouw
- Bieden we koffie aan

TIP

Met de fiets ben je op geen 10 min. in het evangelische Kingdom Life Centre aan de Krijgsbaan.

Praktisch

Evangelisch Centrum Deurne

Adres: Boterlaarbaan 23, 2100 Deurne

Trein → NMBS + tram 24 richting Silsburg

Tram → DE LIJN 8, 24 (halte Muggenberglei, 300 m. van de kerk)

Bus → DE LIJN 33, 420 en 421 (halte Muggenberglei, 300 m. van de kerk)

Fietsstation → VELO-Antwerpen 243 – Mestputteke

Auto: parking Delhaize (Herentalsebaan) of in de omgeving van de kerk

<https://www.ecdeurne.be>

SINT-LAMBERTUSKERK

De **Sint-Lambertuskerk** is een redelijk sobere kerk die je wel zal kunnen bekoren met haar opmerkelijke kunstwerken uit de **baroktijd**. Het **Forceville**-orgel uit 1713 is nog volledig intact heeft een opvallend mooie orgelkas van de Antwerpse beeldhouwer **Jan Claudius de Cock**.

De kerk huisvest nu enkele merkwaardige relictten uit de verdwenen kerk van het voormalige polderdorp **Wilmarndonk** dat in de jaren 1960 voor de havenuitbreiding van Antwerpen moest wijken zoals de classicistische koorbanken van Wilmarndonk. Enkele panelen die naast een biechtstoel als wandbekleding zijn aangebracht komen eveneens uit dit koorgestoelte.

Het oudste kunstwerk van de kerk, het **tabernakel**, is ingewerkt in de noordelijke koormuur, waar het lange tijd verborgen was achter het vroegere koorgestoelte.

Ooit hing een **Laatste avondmaal** van Cornelis Schut, leerling van Peter Paul Rubens, in de kerk. Spijtig genoeg is het verdwenen zonder spoor. Het huidige schilderij in de noorderdwarsbeuk met hetzelfde thema is ook een erfenis van Wilmarndonk.

Programma

Open van 19.00 u. tot 23.00 u.

- Vrij bezoek aan de kerk.
- Toelichting door de plaatselijke gidsen.
- Gratis bezoekersbrochures over het kerkgebouw en het interieur.

TIP

*Maak er vanavond een Ekerse trip van.
Enkele straten verder kan je op ontdekking naar de oude polderkerk van Wilmarndonk
maar wel in de moderne Sint-Laurentiuskerk.*

Praktisch

Sint-Lambertuskerk

Adres: Markt, 2180 Ekeren

Trein → **NMBS Station Ekeren** + bus 730 (richting Antwerpen)

Bus: 720, 770, 771, 772 Rooseveltplaats perron C2, bus 33 Hoboken-Ekeren;

Bus 730 P+R Luchtbal. Afstappen Halte Ekeren Markt.

<https://topa.be/monumentale-kerken/ekeren-sint-lambertus/>

SINT-LAURENTIUSKERK

Schoonbroek / Ekeren

De Laurentiuskerk van Wilmarsdonk en de Laurentiuskerk van Schoonbroek. Het verhaal!

De Sint-Laurentiuskerk in Ekeren-Schoonbroek is letterlijk een buitenbeentje, zowel qua ligging als qua architectuur. Bij de uitbreiding van de Antwerpse haven werden enkele polderdorpen volledig van de kaart geveegd, zo ook het naburige Wilmarsdonk. Van de eeuwenoude gotische dorpskerk gesloopt in 1966 blijft enkel de toren overeind te midden van eindeloze stapels containers. O. m. om de ontheemde bevolking een nieuwe woonplaats te verschaffen werd naast het dorp Ekeren de nieuwe stadswijk Schoonbroek opgetrokken die een zelfstandige parochie zou worden met dezelfde patroonheilige van het verdwenen Wilmarsdonk: Laurentius.

De noodkapel deed een 25-tal jaren dienst tot de inwijding van de huidige kerk in 1980 naar ontwerp van P. Schellekens en K. Beuten. Als erfgenaam van de voormalige dorpskerk van Wilmarsdonk huisvest deze moderne kerk een deel van de kunstwerken en religieuze artefacten uit de gesloopte polderkerk. Het meest opvallende en klankrijke is het gerestaureerde barokke 17de-eeuwse **Bremserorgel**, bijna een unicum. En hopelijk is tegen de Nacht van de kerken ook de 18de-eeuwse doopvont terug in de kerk (zie archiefphoto).

Laat je ook het verhaal van de **bouw** van de kerk vertellen, én het verhaal achter elk van de kunstwerken: over het schilderij **Madonna met Kind en druiven** en wat dit met Leonardo de Vinci te maken heeft; of over het schilderij van Auguste Piron uit 1855 **Sint-Sebastiaan**. Het terugvinden van het eeuwenoude **missaal** gedrukt op de persen van Plantin met 18de-eeuws zilverbeslag van de Ekernaar Gerardus Verhoeven is een verhaal op zich. En ook de zilveren **canonborden** en het mooie **tabernakel** zijn een erfenis uit de polderkerk.

Programma

Open van 19.00 u. tot 23.00 u.

- Vrij bezoek aan de kerk.
- Toelichting door de plaatselijke gidsen.

TIP:

*Ontdek enkele straten verder de oude Sint-Lambertuskerk en haar rijke geschiedenis.
Ook deze kerk erfde kunstwerken uit Wilmarsdonk, o.m. delen van het koorgestoelte.*

Praktisch

Sint-Laurentiuskerk – Schoonbroek-Ekeren

Adres: Schoonbroek, 2180 Ekeren

Trein → NMBS Station Ekeren + bus 730 (richting Antwerpen, halte Markt)

Bus: Halte Akkerstraat/Schoonbroek; bij de kerk: 720, 772, 775

Halte Ekeren Markt (op wandelafstand 15 min.): 730, 770, 771

(vanaf Rooseveltplaats perron 21, 23); bus 33 (Hoboken-Ekeren)

Auto: parking voor de kerk.

MORTSEL

KINGDOM LIFE CENTRE

KINGDOM LIFE CENTRE (KLC) bestaat sinds april 2011 en telt ongeveer een 150 leden. Als evangelische kerk bevindt onze gebedsplaats zich in een woongebied wat het voor ons mogelijk maakt om onze burens te bereiken met het evangelie.

In onze gemeenschap staan het gebed en het woord centraal en dit in verschillende vormen zoals het online ochtendgebed (alle werkdagen om 6 u.), het nachtgebed (alle vrijdagen vanaf 23 u.) en de online bijbelstudie (elke woensdagavond vanaf 19 u.)

Programma

Doorlopend van 19.00 u. tot 23.00 u.:

- Rondleiding door de kerk, ook bij de jeugd- en kinderdienst waar de kerk sterk op gericht is
- Ledwallvoorstelling (telkens max. 10 min.) van onze missie, onze visie en geschiedenis en van de wekelijkse activiteiten zoals dansen en muziekfestivals, begeleid door zachte achtergrondmuziek.
- Voorstelling van de wekelijkse nieuwsbrief.
- Kleine versnaperingen, water, koffie en thee.

Praktisch

Adres: Krijgsbaan 182, 2640 Mortsels

Trein → NMBS Mortsels Oude God (10 min.)

Tram → De Lijn 7 en 15 (halte Vredebaan, 10 min.)

Bus → De Lijn 51, 52, 53 (halte T. Reynlaan Mortsels, 5 min.)

141 ((halte Ijzerenweglei Mortsels, 5 min.)

90 (station Mortsels-Oude-God, 10 min.)

Fietsstation → VELO-Antwerpen 0263 (Fruithoflaan 2)

www.kingdom-life-centre.be

ROEMEENS-ORTHODOXE KERK GEBOORTE VAN DE MOEDER GODS

Een oud gebouw, een nieuwe gemeenschap, dezelfde beschermvrouw: de Allerheiligste Moeder van God

Gebouwd in de jaren 30 van de vorige eeuw, is deze kerk al tientallen jaren gekend als de rooms-katholieke *Onze Lieve Vrouw van de Rozenkranskerk*. Sinds 2017 biedt ze verblijf aan de Roemeens-Orthodoxe parochie van De Geboorte van de Moeder Gods die in 2019 de wettelijke eigenaar werd. Hoewel de gebruikers van de kerk veranderd zijn, is haar spirituele patrones gebleven, de Heilige Maagd en Moeder van God.

De kerk verbindt op een elegante wijze een basilicale stijl met het griekse kruisontwerp en dit gecombineerd in een moderne expressie typisch voor de Belgische *interbellum* architectuur. Het resultaat hiervan is een grote en open ruimte. Onder de 20 m. hoge betongewelven in de vorm van een kruis kan men de originele glasramen bewonderen (1956) van de Antwerpse glasschilder Jan Huet met als thema de blijde mysteries van de rozenkrans. Ook de kruisweg in keramiektegels uit 1934 is van deze kunstenaar.

Meer recent zijn de houten *iconostasis* en een volledige collectie draagbare Byzantijnse iconen in verschillende maten die aan het interieur werden toegevoegd door de Roemeens-Orthodoxe parochie. Aan de buitenkant wordt het gebouw gedomineerd door een 50 m. hoge toren, waarin de twee originele klokken zich bevinden.

Elke zondag, maar ook op weekdagen, ontvangt de kerk een paar honderd gelovigen die, meestal maar niet uitsluitend, van Roemeense origine zijn. De diensten worden opgedragen in het Roemeens, het Nederlands, en recent ook het Oekraïens. De Roemeense gemeenschap is de talrijkste orthodoxe groep in België, met ongeveer 20.000 mensen in Antwerpen alleen al. De Antwerpse Roemeense parochie, gesticht in 1993, heeft na zes keer te zijn verhuisd, haar definitieve bestemming gevonden in Wilrijk.

TIP: mis de icoon van Onze-Lieve-Vrouw van Antwerpen niet. Ze stelt de Heilige Maagd Maria voor geflankeerd door twee "migranten"-heiligen: links Sint-Amandus (7de eeuw) en rechts Sint-Johannes Maximovitch (20ste eeuw) en onderaan de skyline van Antwerpen boven de Schelde. Door haar opbouw symboliseert de icoon de bescherming van de stad Antwerpen door Maria.

Programma

Doorlopend open van 17.00 u. tot 23.00 u.

18.00 u. - 19.15 u.: Grote Vespers (RO & NL)

20.00 u. - 20.30 u.: Rondleiding de kerk (NL)

21.00 u. - 21.45 u.: *Wie zijn de orthodoxen?* Een (zeer korte) introductie in de Orthodoxe Kerk. (NL)

22.30 u. - 23.00 u.: Middernachtsgebedsdienst (RO & NL)

Praktisch

Adres: Heistraat 319, 2610 Wilrijk

Trein → NMBS Antwerpen Centraal + BUS 17 (Rozenkransplein)

Tram → De Lijn 6 (Kruishof)

Fietsstation → VELO-Antwerpen velo 302 - Rozenkrans

www.parohiaantwerpen.be